

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **J. Ž.**, zastoupeného JUDr. Evou Poláčkovou, advokátkou se sídlem Starobrněnská 13, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Kounicova 67, 601 47 Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **A. Ž.**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2015, č. j. 5400/OD/MMB/261894/2015/-Ro-/42,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, Odboru dopravy ze dne 3. 9. 2015, č. j. 5400/OD/MMB/261894/2015/-Ro-/42, **se ruší** a věc **se vrací** k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 6.400 Kč, a to k rukám jeho advokátky JUDr. Evy Poláčkové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Výše označeným rozhodnutím žalovaný rozhodl o odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu městské části města Brna Brno-sever, Odboru stavebního, Oddělení dopravy, inženýrských sítí a vodního hospodářství (dále též „správní orgán prvního stupně“ či „silniční

správní úřad“) ze dne 20. 5. 2015, sp. zn. STU/04/009498/15/Suk, č. j. MCBSev/015324/15, kterým bylo podle ust. § 29 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) nařízeno vlastníkům účelové komunikace parc. č. 988/154 v k. ú. Soběšice, žalobci a osobě zúčastněné na řízení, odstranit nepovolenou pevnou překážku – obrubník výšky 9 cm, který vybudovali po celé šířce veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku p. č. 988/154 v místě hranice pozemků p. č. 988/154 a 988/291, oba pozemky k. ú. Soběšice, a to ve lhůtě do 31. 8. 2015, a dále jim byla uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodnutí správního orgánu prvního stupně změnil tak, že lhůta ke splnění povinnosti se stanovuje do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, a dále rozhodnutí bylo doplněno o slova „*Odstranění pevné překážky provedou její vlastníci na svůj náklad*“. Ve zbytku bylo napadené rozhodnutí potvrzeno a odvolání žalobce a osoby zúčastněné na řízení bylo zamítnuto.

[3] V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že při posuzování prvostupňového rozhodnutí silničního správního úřadu vycházel především z rozhodnutí č. 172 o změně územního rozhodnutí ze dne 2. 6. 2000, kterým se změnilo původní obratiště na ulici Klarisky na přístupovou cestu na pozemcích p. č. 988/62, 988/114 a 988/103, včetně umístění rodinných domů. Stavebním povolením ze dne 14. 9. 2000 pak bylo povoleno rozšíření komunikace o příjezd ke třem rodinným domům, přičemž toto rozšíření komunikace mělo vést po pozemcích p. č. 988/114, 988/62 a 988/103. Následným kolaudačním rozhodnutím ze dne 7. 1. 2002 bylo povoleno užívání komunikace na ulici Klarisky, kdy tato je vedena po pozemcích p. č. 988/67, 988/114 a 988/62. Žalovaný se ztotožnil s názorem správního orgánu prvního stupně, že na pozemcích p. č. 988/67, 988/114, 988/62 a 988/154 v k. ú. Soběšice se nachází veřejně přístupná účelová komunikace. Slouží ke spojení nemovitostí nacházejících se vedle této komunikace, jakož i s ostatními komunikacemi, jedná se o komunikaci patrnou v terénu, je tvořena řádně povolenou a zkolaudovanou stavbou. Pro nemovitosti nacházející se v sousedství představuje komunikace nezbytnou komunikační potřebu. Skutečnost, že nedošlo k vybudování komunikace na pozemku p. č. 988/103, neznamená, že neslouží jako spojnice i k těmto pozemkům. Stavební úprava provedená na pozemku p. č. 988/154 je tedy jednoznačně pevnou překážkou umístěnou na veřejně přístupné účelové komunikaci, překážkou znemožňující komunikační spojení s pozemky p. č. 988/103 (988/291) a 988/104, přičemž k těmto účelům byla vybudována. K námitce, že správní orgán prvního stupně se nezabýval charakterem zpevněné plochy na pozemku p. č. 988/291, žalovaný uvedl, že pro posouzení pevné překážky je rozhodující, na jaké komunikaci byla překážka zřízena, nikoli jakého charakteru je sousední pozemek. Irelevantní je podle žalovaného i to, zda sousední pozemky napojené na komunikaci jsou oploceny či nikoliv. K otázce, zda pozemní komunikace měla pokračovat po pozemku p. č. 988/103 (988/291) jako „vozidlová komunikace“ nebo „příjezdová komunikace“ žalovaný uvedl, že skutečnost, že komunikace nebyla vybudována na pozemku p. č. 988/103 (988/291), neznamená, že by zde nemohla být vybudována v budoucnu. Z toho, že stavební rozhodnutí nebylo beze zbytku naplněno, nelze činit závěr, že dosavadní komunikace představuje definitivně ukončenou stavbu. K námitce, že stavba povolené účelové komunikace byla ukončena obrubníkem, a proto umístění pevné překážky je logickým a právně podloženým zakončením povolené a zkolaudované stavby, žalovaný uvedl, že z žádného dokladu ve spise nevyplývá, že by

uvedená pozemní komunikace měla být ukončena na hranicích pozemků obrubníkem, což logicky vyplývá i z citovaného územního a stavebního rozhodnutí, nebyl tedy důvod, aby byla fyzicky ukončena na hranici pozemků. Jako důkaz o ukončení stavby obrubníkem podle žalovaného nelze považovat kopii výkresu dodanou do spisu, jelikož kopie není ověřená ani není zřejmé, že tato část náleží k dokumentaci pro stavební povolení ověřené stavebním úřadem, na niž by stavební povolení odkazovalo.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[4] Ve včas podané žalobě žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil. Namítal, že rozhodnutí nemá oporu ve spisu, neodpovídá okolnostem případu a nebylo řádně a přesvědčivě odůvodněno.

[5] Žalobce považuje za prokázané, že vydáním kolaudačního rozhodnutí byla stavba ukončena v rozsahu končícím na hranici pozemků, a to včetně koncového obrubníku. Za rozporné považuje tvrzení žalovaného, který na jedné straně uvádí, že jakákoli návazná veřejně přístupná účelová pozemní komunikace realizována nebyla a současně tvrdí, že obrubník ukončující existující a řádně zkolaudovanou stavbu vytváří pevnou překážku znemožňující spojnici k sousedním pozemkům. Takový názor žalovaného nemá podle žalobce oporu v zákoně ani žádné opodstatnění. Žalobce nesouhlasí ani s tvrzením žalovaného, že dle územního rozhodnutí měly být na umísťované komunikaci napojeny další domy, jelikož z něj vyplývá, že stavba pozemní komunikace má zabezpečovat přístup (nikoli příjezd) jen pro 2 budoucí rodinné domy.

[6] Žalobce má za to, že koncový obrubník na řádně zkolaudované stavbě nelze považovat za pevnou překážku, protože žádná navazující pozemní veřejně přístupná komunikace zde nebyla realizována a legálně neexistuje. Na tom nic nemění ani skutečnost, že původní koncový obrubník byl neznámým pachatelem odstraněn, ani skutečnost, že Ing. K. provedl v hranicích pozemků navazující nepovolenou stavbu zpevněných ploch, které nelze považovat za prodloužení komunikace. Zdůraznil, že jediným nositelem práv plynoucích z dříve vydaných správních rozhodnutí jsou právní nástupci stavebníka (žalobce a osoba zúčastněná na řízení), kteří stavbu veřejně přístupné účelové komunikace v ulici Klarisky považují za ukončenou.

[7] Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že pro posouzení existence pevné překážky je irelevantní charakter sousedních pozemků nebo jejich oplocení. Namítal, že o povolení jakéhokoli připojení sousedních nemovitostí k veřejně přístupné účelové komunikaci rozhoduje výhradně její vlastník, což vlastníci nikdy neučinili.

[8] Žalobce souhlasí s tvrzením, že realizace povolené stavby je právem, a nikoli povinností stavebníka. Pokud však stavba byla provedena ve zmenšeném rozsahu oproti povolení a byla ukončena kolaudačním rozhodnutím, nelze ji dále považovat za neukončenou s jakýmkoli právem v ní pokračovat. Nic takového zákon nepřipouští.

[9] Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, který neuznal kopii situačního výkresu stavby pro stavební povolení jako důkaz. Přestože se spisy povolovacích rozhodnutí, ze kterých správní orgány vycházely, nedochovaly jako kompletní, o pravosti listin založených

ve spisech nelze mít důvodné pochybnosti. Ze situačního výkresu založeného ve spisu stavebního povolení vyplývá, že ve stavebním řízení byla stavba pozemní komunikace s dotčenými orgány a s účastníky řešena a projednávána pouze v rozsahu končícím v hranici pozemků p. č. 988/62 (dnes 988/154) a 988/103 (dne 988/291) se zde zakresleným koncovým obrubníkem. V tomto rozsahu byla také stavba realizována a řádně zkolaudována.

[10] Dále žalobce namítal, že žalovaný v celém rozhodnutí neodůvodnil změnu výroku prvostupňového rozhodnutí, což jej činí nepřezkoumatelným.

[11] Žalobce má za to, že z obdobných důvodů nelze ponechat v platnosti ani prvostupňové rozhodnutí. Obdobně jako v odvolání namítal, že správní orgán prvního stupně nesplnil povinnost danou ust. § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích, když jako předběžnou otázku neposoudil charakter zpevněné plochy na pozemku p. č. 988/291. Zjistil by tak, že se zde nejedná o jakékoli pokračování stávající veřejně přístupné účelové komunikace, ale že se jedná nanejvýš o účelovou komunikaci neveřejnou, jelikož Ing. K. vždy určoval rozsah a způsob přístupu na pozemek. Bylo prokázáno, že v okamžiku zřizování konečného obrubníku reálného konce účelové komunikace existovalo v daném místě pevné oplocení. Podle žalobce tak nelze tvrdit, že se zde jednalo o veřejně přístupnou účelovou komunikaci.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě, replika žalobce a vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[12] Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žaloba obsahuje stejné důvody, které žalobce uplatňoval v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. K argumentaci, že veřejně přístupná účelová komunikace byla zkolaudována a ukončena na hranicích pozemků p. č. 988/162 a 988/103 koncovým obrubníkem, žalovaný uvedl, že z platného územního rozhodnutí i stavebního povolení vyplývá, že stavba veřejně přístupné účelové komunikace měla vést i po pozemku p. č. 988/103 a nebyl žádný důvod stavbu ukončit koncovým obrubníkem tak, aby z ní nebyl přístup na pozemek p. č. 988/103. Skutečnost, že stavba komunikace dle kolaudačního rozhodnutí na tomto pozemku realizována nebyla, neznamená, že žalobce měl právo znemožnit přístup na tento pozemek, neboť komunikace Klarisky je veřejně přístupnou účelovou komunikací a jako taková slouží k napojení sousedních nemovitostí, včetně pozemku p. č. 988/103 (nyní 988/291), bez ohledu na druh pozemku či jeho využití do budoucna. Žalobce, který osadil pevnou překážku na pozemku p. č. 988/154, tak neoprávněně znemožnil (ztížil) přístup na sousední pozemek, čímž veřejně přístupná účelová komunikace pozbyla svůj účel, když přestala být spojnicí k jednotlivým sousedním nemovitostem. Co se týče změny rozhodnutí, žalovaný uvedl, že se jednalo o doplnění výroku, že pevnou překážku je povinen žalobce odstranit na svůj náklad. Tato skutečnost vyplývá ze zákona a nebyla v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně uvedena. Žalovaný ji proto doplnil, aby nebylo pochybnosti o tom, kdo ponese náklady na odstranění pevné překážky.

[13] Na základě uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[14] V reakci na vyjádření žalovaného byla soudu doručena replika, v níž žalobce setrval na své žalobní argumentaci. Tvzení žalovaného, že k ukončení stavby obrubníkem „nebyl žádný důvod“ považuje žalobce za ničím nepodložené. Zdůraznil, že žádná projektová dokumentace stavby se nedochovala a z jediného dochovaného grafického podkladu vyplývá, že stavba byla

projednána a povolena s ukončením obrubníkem na hranici pozemků. Protože otázku, zda předmětný obrubník byl součástí zkolaudované stavby, považuje žalobce za zásadní, předložil soudu jako důkaz o tehdejší existenci stavby čestné prohlášení vlastníka sousedícího rodinného domu paní Ing. M. K. Tímto je dle žalobce prokázáno, že předmětný koncový obrubník byl součástí zkolaudované stavby a pokud žalobce provedl obnovení tohoto obrubníku, jednalo se pouze o uvedení stavby do zkolaudované podoby, nikoli o umístění pevné překážky. Žalobce nesouhlasí ani s poukazem žalovaného na vyjádření Krajského úřadu Jihomoravského kraje, jelikož v okamžiku obnovy koncového obrubníku existovala stavba pevného oplocení sousedního pozemku, nemohlo se tedy jednat o sjezd z veřejně přístupné účelové komunikace.

[15] V dalších podáních doručených soudu žalobce označil důkazy na prokázání tvrzení o existenci obrubníku – čestné prohlášení pana Ing. I. K., projektanta dané lokality a jednatele společnosti INOVIA BRNO, spol. s r.o. jako dodavatele stavby, fotodokumentaci z místa z roku 2003. Označil rovněž důkazy prokazující skutečný obsah a rozsah stavby účelové komunikace tak, že se jednalo o stavbu vozidly pojízdné komunikace s ukončením koncovým obrubníkem s tím, že na pozemku p. č. 988/103 byla řešena pouze veřejně přístupná účelová komunikace v podobě pěšího chodníku - doplnění žádosti o vydání stavebního povolení. Tím považuje žalobce za prokázané, že na pozemku p. č. 988/103 nikdy nebyla povolena žádná vozidlová pozemní komunikace, která by mohla pokračovat jako prodloužení řádně zkolaudované vozidlové pozemní komunikace v ulici Klarisky. Pro úplnost žalobce doplnil, že existence obrubníku řádně ukončujícího zkolaudovanou vozidlovou pozemní komunikaci nikdy nebránila a nebrání v možném návazném vybudování pěšího chodníku ani další přístupové komunikace. Žalobce dále předložil kopie listin týkajících se následného nepovoleného odstranění koncového obrubníku cizí osobou a nepovolené stavby zpevněné plochy dlažby na pozemku p. č. 988/291.

[16] V podání doručeném soudu 4. 5. 2017 žalobce namítal, že žalovaný se nezabýval odvolací námitkou týkající se ověření pasportem, pročez považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Proto má za to, že „ověření pasportem“ nemůže být důkazem svědčícím o legální existenci rozšíření či prodloužení veřejně přístupné vozidlové komunikace a požádal soud, aby buď k pasportu vůbec nepřihlížel, nebo aby sám nejprve přezkoumal zákonnost tohoto správního aktu. Dále namítal, že pomocí pasportu nelze zákonným způsobem dosáhnout legalizace nepovolených staveb, kterou předmětná zpevněná plocha prokazatelně byla. Stavebním povolením totiž prokazatelně nebyla na pozemku p. č. 988/103 povolena realizace vozidlové komunikace, ale pouze pěší přístupové cesty. O tom, že se jednalo o nepovolenou stavbu zpevněné plochy, podle žalobce svědčí mimo jiné nález pracovníka orgánu státního stavebního dohledu Ing. S. ze dne 13. 9. 2004 *„Návrh na zahájení řízení o odstranění nepovolené stavby zpevněné plochy na pozemku p. č. 988/103 k.ú. Soběšice na ulici Klarisky“*, který doložil jako důkaz.

[17] Podáním doručeným soudu dne 21. 12. 2015 oznámil pan A. Ž., který ve správním řízení vystupoval jako účastník řízení, že bude v řízení před soudem uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.

IV. Posouzení věci soudem

[18] Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**.

[19] Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým bylo žalobci a osobě zúčastněné na řízení nařízeno odstranění *„nepovolené překážky – obrubníku výšky 9 cm, který vybudovali po celé šířce veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku p. č. 988/154 v místě hranice pozemků p. č. 988/154 a 988/291, oba v k.ú, Soběšice.“*

[20] Mezi žalobcem a žalovaným není sporu o tom, že žalobce a osoba zúčastněná na řízení na hranici pozemků p. č. 988/154 a 88/291 v k. ú. Soběšice vybudovali shora vymezený obrubník. Sporná však zůstává otázka, zda se jednalo o nepovolenou pevnou překážku ve smyslu ust. § 29 zákona o pozemních komunikacích či nikoliv. Žalobce trvá na tom, že vydáním kolaudačního rozhodnutí byla stavba veřejně přístupné účelové komunikace ukončena v rozsahu končícím na hranici pozemků, koncový obrubník byl součástí zkolaudované stavby a pokud žalobce provedl po jeho předchozím odstranění obnovení tohoto obrubníku, jednalo se pouze o uvedení stavby do zkolaudované podoby, nikoli o umístění pevné překážky. Žalovaný naproti tomu dospěl k závěru, že dle platného územního rozhodnutí a stavebního povolení měla stavba veřejně přístupné účelové komunikace vést i po pozemku p. č. 988/103 (dnes 988/291) a nebyl důvod stavbu ukončit koncovým obrubníkem. Skutečnost, že stavba nebyla na pozemku p. č. 988/103 realizována, neznamená, že bylo možné znemožnit přístup na tento pozemek. Osazením pevné překážky veřejně přístupná účelová komunikace pozbyla svůj účel, jelikož přestala být spojnicí k jednotlivým sousedním nemovitostem.

[21] Podle ust. § 29 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích *„[n]a vozovkách, dopravních ostrůvcích a krajnicích dálnice, silnice a místní komunikace mohou být umístěny pouze dopravní značky a zařízení kromě zábradlí, zrcadel a hlásek; ostatní předměty tvoří pevnou překážku“*.

[22] Podle druhého odstavce téhož ustanovení lze pevnou překážku *„umístit na pozemní komunikaci pouze na základě povolení silničního správního úřadu vydaného po projednání s vlastníkem dotčené pozemní komunikace a se souhlasem Ministerstva vnitra, jde-li o dálnici a rychlostní silnici, v ostatních případech se souhlasem příslušného orgánu Policie České republiky. Povolení lze vydat pouze za předpokladu, že nebude ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu a že žadatel o vydání povolení zajistí na svůj náklad všechna potřebná opatření.“*

[23] Podle ust. § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích platí mj. to, že *„[p]evné překážky, na jejichž umístění nebylo vydáno povolení, jsou jejich vlastníci povinni odstranit na svůj náklad ve lhůtě stanovené silničním správním úřadem“*.

[24] Z citovaných zákonných ustanovení lze dovodit, že pevné překážky definuje zákon proto, že k jejich umístění do vozovky, na krajnici, případně na dopravní ostrůvek pozemní

komunikace je nutné získat předem povolení silničního správního úřadu. Ačkoliv znění ust. § 29 odst. 1 zákona by mohlo nasvědčovat tomu, že povolení vyžaduje umístění pevných překážek pouze na dálnici, silnici či místní komunikaci, dle názoru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v rozsudku ze dne 15. 11. 2007, č. j. 6 Ans 2/2007-128, publikovaného pod č. 1486/2008 Sb. NSS, je namístě rozšiřující výklad, dle něhož povolení silničního správního úřadu vyžaduje umístění pevných překážek na veškeré veřejně přístupné pozemní komunikace (včetně účelových), neboť jinak by ochrana obecného užívání veřejně přístupných účelových komunikací byla zcela nedostatečná, ba iluzorní.

[25] Z definice pevné překážky, ač není formulována zcela jednoznačně, lze vyrozumět, že pevné překážky tvoří veškeré předměty umístěné na pozemní komunikaci, pokud se nejedná o dopravní značky nebo dopravní zařízení. Dopravní značky ani dopravní zařízení (s výjimkou zábradlí, zrcadel a hlásek) tedy ke svému umístění nevyžadují povolení jako pevné překážky, neboť jsou z režimu ust. § 29 zákona o pozemních komunikacích vyňaty. Seznam dopravních zařízení bylo v projednávaném období (do 31. 12. 2015) možno nalézt v ust. § 26 odst. 1 vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2011 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, z něhož vyplývá, že za dopravní zařízení se považují mimo jiné zábradlí, svodidla, vodící stěna, vodící práh, *vodící obrubník* [§ 26 odst. 1 písm. q) citované vyhlášky].

[26] Dle názoru soudu je pro rozhodnutí ve věci stěžejní otázka, zda žalobcem vybudovaný obrubník je možné považovat za „vodící obrubník“ ve smyslu shora citované vyhlášky č. 30/2011 Sb., na který není třeba povolení silničního správního úřadu, nebo zda se jednalo o „pevnou překážku“, na kterou uvedené povolení nutné je.

[27] Jak vyplývá ze správního spisu, žalobce po celou dobu řízení svou argumentaci stavěl v zásadě na tom, že vybudováním obrubníku došlo pouze k obnovení dříve zkolaudované stavby veřejně přístupné účelové komunikace, která byla jako slepá ukončena koncovým obrubníkem nacházejícím se na hranicích pozemků p. č. 988/62 (dnes 988/154) a 988/103 (dnes 988/291). Namítal tedy, že vybudovaný obrubník nebylo možné považovat za pevnou překážku ve smyslu citovaného ustanovení.

[28] Žalovaný na tuto námitku v napadeném rozhodnutí reagoval tak, že ve spise se nenachází žádný doklad, že by uvedená pozemní komunikace měla být na hranici pozemků ukončena obrubníkem (a tímto není ani kopie situačního výkresu ke stavebnímu povolení), a že i na základě vydaného územního rozhodnutí a stavebního povolení, dle nichž měla být pozemní komunikace zřízena i na pozemku p. č. 988/103, nebyl k fyzickému ukončení komunikace na hranici pozemků důvod.

[29] Otázka, zda byl obrubník nově vybudován, nebo došlo pouze k obnovení dřívějšího stavu, mohla mít význam pro posouzení, zda se jedná o pevnou překážku ve smyslu ust. § 29 zákona o pozemních komunikacích, bylo tedy na místě, aby správní orgány tuto skutečnost řádně objasnily.

[30] Žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z toho, že na hranici pozemků se žádný koncový obrubník dříve nenacházel a že k tomuto ani nebyl důvod, odůvodnění tohoto závěru však nelze považovat za zcela dostačující. Žalovaný argumentoval tím, že ve spise se

nenachází žádný doklad, že by uvedená pozemní komunikace byla ukončena na hranicích pozemků obrubníkem a že tímto dokladem není ani žalobcem předložený situační výkres ke stavebnímu povolení, již se však žádným způsobem nevyjádřil k ostatním důkazním návrhům, které žalobce k prokázání tvrzení o dřívější existenci obrubníku předložil (pod bodem Ad 3 odvolání) – materiálové složení konce vozovky dané komunikace (fotografie dodatečné výměny původní dlažby, složení podkladních vrstev vozovky), svědecké výpovědi vlastníků bezprostředně sousedících nemovitostí.

[31] Podle ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) se v odůvodnění rozhodnutí mimo jiné uvede informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy účastníků. Podle ust. § 52 věty druhé správního řádu není správní orgán vázán návrhy účastníků, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Podle Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009-48, dostupný na www.nssoud.cz) není na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není ve smyslu § 52 správního řádu povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Správní orgán je oprávněn, ale i povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokazování doplnit a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokazování. Zásada volného hodnocení důkazů však neznamená, že by bylo rozhodujícímu orgánu dáno na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli a o které opře skutkové závěry a které opomene.

[32] Pokud tedy žalobce na podporu pro věc významného tvrzení, že pozemní komunikace byla v době kolaudace stavby zakončena koncovým obrubníkem, předložil v odvolání shora uvedené důkazy, bylo na žalovaném, aby tyto důkazy buď provedl, nebo neholdal-li je provést, aby jasně a konkrétně zdůvodnil, proč jejich provedení nebylo třeba. Nic takového však z napadeného rozhodnutí nevyplývá, když žalovaný se k důkazům navrhovaným k prokázání tvrzení existence koncového obrubníku v době kolaudace stavby (s výjimkou situačního výkresu) vůbec nevyjádřil. Žalovaný tedy svým povinností vyplývajícím z ust. § 52 správního řádu ve spojení s ust. § 68 odst. 3 správního řádu nedostál.

[33] Jako řádné odůvodnění neexistence koncového obrubníku v okamžiku kolaudace stavby neobstojí ani argumentace žalovaného, že k existenci koncového obrubníku „nebyl důvod“ s ohledem na obsah územního rozhodnutí a stavebního povolení, jež jsou součástí správního spisu.

[34] Rozhodnutím č. 172 o změně územního rozhodnutí ze dne 2. 6. 2000 došlo ke změně původního obratiště na ulici Klarisky v Brně-Soběšicích na přístupovou cestu na pozemcích p. č. 988/62, 988/114 a 988/103, včetně umístění rodinných domů. Stavebním povolením ze dne 14. 9. 2000 pak bylo povoleno rozšíření komunikace o příjezd ke třem rodinným domům, přičemž toto rozšíření komunikace mělo vést po pozemcích p. č. 988/114, 988/62 a 988/103. Z těchto rozhodnutí sice vyplývá, že pozemní komunikace měla být původně zřízena i na pozemku p. č. 988/103, skutečný fyzický stav (ne)ukončení pozemní komunikace na hranicích pozemků z nich však dovodit nelze. Z kolaudačního rozhodnutí ze dne 7. 1. 2002 je naopak zřejmé, že k vybudování pozemní komunikace na pozemku p. č. 988/103 nakonec nedošlo a tato byla vedena pouze po pozemcích p. č. 988/67, 988/114 a 988/62. Minimálně samotná pozemní komunikace tedy končila právě na hranici pozemků, přičemž lze

předpokládat, že stavba slepé komunikace tvořená zámkovou dlažbou byla nějakým způsobem ukončena.

[35] Z uvedených důvodů lze konstatovat, že předpoklad žalovaného o neexistenci ukončení pozemní komunikace obrubníkem v době kolaudace stavby, resp. o neprokázání jeho existence, nebyl řádně odůvodněn (potažmo neměl dostatečnou oporu v obsahu správního spisu). Protože skutečnost, zda byl koncový obrubník na hranici pozemků již dříve vybudován jako součást řádně zkolaudované stavby, mohla mít klíčový vliv na posouzení vybudovaného obrubníku jako pevné překážky, je třeba považovat celé rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a jako takové jej zrušit.

[36] Za situace, kdy není vyřešena otázka existence koncového obrubníku v okamžiku kolaudace pozemní komunikace, přitom soud považuje za předčasné se zabývat zbývajícemi pro věc rozhodnými skutečnostmi (posouzení vybudovaného obrubníku jako pevné překážky, existence navazující komunikace, charakter plochy na pozemku p. č. 988/291, otázka spojení či připojení sousední nemovitosti apod.), jelikož toto posouzení přísluší v první řadě správním orgánům.

[37] Soud dodává, že neprováděl důkazy navrhované žalobcem (čestně prohlášení paní M. K., její svědecká výpověď, starší dohledané fotodokumentace, podklady nalezené v archivu stavebního úřadu apod.), neboť tyto důkazy lze eventuálně uplatnit v dalším řízení před správními orgány, které jsou primárně odpovědné za řádné zjištění skutkového stavu a následné odůvodnění rozhodnutí; v případě řízení před soudem by se současně jednalo o rozsáhlé a zásadní doplnění skutkového stavu. Zároveň soud v návaznosti na výše uvedené doplňuje, že o věci i rozhodl bez jednání, i přes důkazní návrhy žalovaného; soud totiž dokazování nedoplňoval a v této souvislosti rovněž odkazuje na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2016, č. j. 7 As 93/2014-48, publikované pod č. 3380/2016, dle něhož „[n]avrhne-li účastník v řízení o žalobě provedení důkazů před správním soudem dle § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s., nelze takový návrh považovat za nesouhlas s rozhodnutím bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s.“.

V. Závěr a náklady řízení

[38] Krajský soud v Brně z výše uvedených důvodů rozhodnutí žalovaného jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude na žalovaném, aby se přezkoumatelným způsobem vypořádal s otázkou existence koncového obrubníku v okamžiku kolaudace předmětné pozemní komunikace a v návaznosti na to posoudil, zda vybudovaný obrubník lze považovat za nepovolenou pevnou překážku ve smyslu ust. § 29 zákona o pozemních komunikacích či nikoliv; přitom je vázán shora uvedeným právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

[39] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[40] Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna advokátky žalobce a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (soud zde uvádí, že plná moc pro zastupování žalobce byla pro řízení před krajským soudem udělena Mgr. Jakubu Poláčkovi, advokátovi; dle zjištění soudu mu však byl výkon advokacie pozastaven, přičemž podle sdělení České advokátní komory je po dobu pozastavení výkonu advokacie Mgr. Poláčka jeho zástupcem ve smyslu § 27 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii JUDr. Eva Poláčková, na niž přešla práva a povinnosti zastupovaného advokáta, která vyplývají ze smlouvy o poskytování právních služeb, a to včetně zastupování žalobce v dané věci před Krajským soudem v Brně). Zástupkyni žalobce byla přiznána odměna za jeden úkon právní služby (převzetí a příprava zastoupení) ve výši 3.100 Kč a náhrada hotových výdajů v paušální výši 300 Kč [§ 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 3 advokátního tarifu], tedy celkem 3.400 Kč. Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000 Kč, celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 6.400 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

[41] Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o ust. § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, právo na náhradu nákladů tak tato osoba nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 19. 9. 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu